

de l'A. E. TALAIA

NOVEMBRE 78C/. Comerç, 4
Tel. 893 12 57

Entorn a l'aplec de Lurdes

És difícil explicar per què l'aplec de Tardor a l'ermita de Lurdes és cada any un èxit de públic, potser influeixen moltes coses, la tradició, el lloc, els actes... però el cert és que com en anys anteriors i encara que al igual que en l'edició passada no va haver-hi acampada a la nit, des de les primeres hores del matí la carretera de Vilanova a l'Arboç es veia resseguida per nombroses colles de gent jove que anaven a Lurdes i durant el dia l'afluència de cotxes va desbordar totes les previsions d'aparcament, contrasta això amb el fet (desastrós econòmicament) de què els autocars que feien el trajecte posats per l'organització anaven pràcticament buits.

Acte rera acte, el programa s'anava complint, moltes de les coses que si feren són tradicionals d'anys, Ginkama, Cross, concurs de dibuix, audicions de sardanes, jocs infantils, castells, etc. D'altres eren innovació Concurs d'estirar la corda, Concurs d'estels, ball de gralles, qui volia participar en tot anava de bòlid, qui feia d'espectador es divertia molt, alguna colla feia la gresca apart, però en definitiva segur que tothom s'ho pasava bé.

Els organitzadors vàrem acabar al final del dia totalment esgotats, feia més d'un mes que ho preparàvem tot, llimàvem dificultats, preveiem situacions ajudats per l'experiència acumulada d'anys, però vam dormir tranquils i contents d'haver fet possible un any més l'aplec amb tota la dignitat que es mereix, és una pena no poder dir el mateix del Campament.

Ara ens queda la feina de desmuntar les instal·lacions, passar comptes, fer examen de consciència, en definitiva preparar-nos una mica per l'any que ve.

TiPLAY

BOTIGA D'ESPORTS

EXPOSICIO I VENDA DE
CARAVANES I TENDES

Secció de Trofeus, Medalles i Plaques

Rbla. Vidal, 17 (peu de la carretera)
Teléf. 893 43 42 - Vilanova i la Geltrú

LINGRAPH

DIBUIX. TECNIC
TOPOGRAFIA
BELLES ARTS

CARRER DE LA LLIBERTAT 138
VILANOVA I LA GELTRÚ
8930071

Noticiari - Noticiari - Noticiari

Curset de Sardanes

El proper dia 8 de novembre, tindrà lloc al nostre local social, un curset per aprendre a ballar i repartir la sardana. Es portarà a cap tots els dimecres de dos quarts de nou a dos quarts de deu.

Pot vindre tothom que ho desitgi.

RUTA ROMÀNICA PEL PENEDES

Organitzat per la Comissió Cultural d'Amics de la Sardana, el proper dia 5 de novembre es farà una sortida en cotxes per tal de conèixer una sèrie d'esglésies romàniques a la comarca del Penedès.

Tot aquell que estigui interessat assistir-hi, pot passar pel local social a informar-se.

ACTIVITATS DE LA COLLA SARDANISTA VOLERANY

24 de setembre. — Jurat al Concurs de l'Espluga del Llobregat.

15 d'octubre. — Aplec a Mataró. Cobles: «La Principal» de La Bisbal, Selvatana, Els Montgrins, Laietana i Costa Daurada.

22 d'octubre. — Matí: concurs a Banyoles, cobles Els Montgrins, «La Principal» de La Bisbal, Ciutat de Girona.

Tarda: Aplec amb les cobles «La Principal» de La Bisbal, Ciutat de Girona, Selvatana i Els Montgrins.

CONCURS ESPONTANI A L'APLEC DE TARDOR

Com cada any es celebrà el concurs de colles espontànies a l'ermita de Lurdes que reuní un bon nombre de sardanistes. La classificació de les colles que hi prengueren part fou la següent:

1. — Flor de Tardor.
2. — Anella de l'Aplec.
3. — Cors airosos.
4. — Roselles vilanovines.
5. — L'espardenyot.
6. — Rotllana de germanor.
7. — Colla de la brillantina.

Al premi al millor nom fou per l'anella Flor de Tardor.

Audició de Novembre

Tindrà lloc el proper diumenge, dia 26 a dos quarts d'una del migdia a la Plaça de la Vila a càrrec de la Cobla Sitgetana.

Patrocina CAIXA D'ESTALVIS DEL PENEDES

EL CONTRABAIX (I)

CAPITOL XIX

Generalitats

El contrabaix fou incorporat a la cobla per Pep Ventura i probablement algun altre músic empordanès contemporani seu, durant la segona meitat del segle passat. El contrabaix és l'únic instrument de corda de la cobla. Dintre de la gran família dels instruments de corda el contrabaix pertany al grup dels d'arquet, a diferència dels que són tocats amb la mà (llaüt, guitarra o arpa) o dels de teclat (piano i clavicèmbal).

El seu aspecte extern és semblant al violí, si bé de dimensions molt més grans. La seva sonoritat potent, és bella i particularment profunda.

La seva tècnica d'interpretació amb l'arquet és semblant a la del violoncel, però, naturalment, molt menys àgil, degut que la llargada de les cordes exigeix més temps i velocitat per a canviar la posició de les diferents notes, impedit la possibilitat d'una successió ràpida de notes. Per raó que la cobla toca gairebé sempre a l'aire lliure, les notes obtingudes amb l'arquet són poc perceptibles.

Les notes en pizzicato són d'una gran profunditat i eficàcia rítmica. El contrabaix i el segon fiscorn constitueixen el suport rítmic de la cobla, raó per la qual convé que aquests dos instrumentistes siguin dos músics molt competents i, a més, es compenetrin de forma adequada. Els pizzicatos del contrabaix s'utilitzen per a subratllar amb claredat admirable el règim harmònic de l'obra en la qual intervenen (1).

El contrabaix reposa damunt d'una clavilla (els músics l'anomenen peu) situada a la part inferior. L'interpret toca sempre dret.

Constructors i instruments famosos

Tots els grans luttiers s'han dedicat, amb més o menys assiduïtat, a la construcció de contrabaixos, a partir dels Stradivarius i Guarnerius, Bergonzi i altres.

Entre els bons contrabaixos de cobla he sentit ponderar, molt sovint, les excel·lents qualitats dels instruments deguts al luttier francès Guillaumi.

Els contrabaixos de cobla de millor sonoritat que he pogut escoltar són el que pertany a la cobla «La Principal» de La Bisbal i el que és propietat del gran contrabaixista Josep Joli Blanch-Reynalt. Aquest darrer fou construït a Barcelona per un luttier alemany, anomenat Patzner, fa més de cent anys.

Història d'un contrabaix

Pel que fa al contrabaix de la cobla de La Bisbal diré que aquest és, segons els entesos, de construcció alemanya. La seva sonoritat pura i vellutada és com una mena de coixí damunt del qual descansen els acords de tota la cobla. Aquests bons resultats es produeixen tant amb l'arquet com en el pizzicato.

Sembla ser que aquest contrabaix havia estat propietat del mestre Josep Canet, instrumentista de contrabaix de Torroella de Montgrí, fundador (1888) i primer representant de «La Principal» de La Bisbal, de la que fou també flabiolaire i director artístic quan es produí la reestructuració de l'esmentada cobla (1891) i es feu càrrec del con-

trabaix el gran instrumentista Adolf Masifern.

Josep Canet vengué el seu contrabaix al músic torroellenc Nicet Geli, oncle de Vicenç Bou, que fou component de diverses agrupacions locals i conegut popularment per «en Nicet de la verra».

L'any 1926 l'adquirí el gran contrabaix Josep Vallespí, instrumentista de la cobla «Els Montgrins», futura figura màxima dins aquesta especialitat. Un cop finida la guerra civil, Josep Vallespí entrà a formar part de la cobla «La Principal» de La Bisbal, on el so prodigiós del seu contrabaix juntament amb la gran habilitat d'aquest instrumentista, constituïren els suport dels seus triomfs ininterromputs. Per aquesta raó quan Josep Vallespí es retirà (1960) el famós contrabaix seguí vinculat a la cobla, en mans del seu successor Fèlix Horcajo, que procedia de la cobla «La Principal» de Cassà de la Selva. Quan Fèlix Horcajo abandonà la cobla bisbalenca a finals de l'any 1969 el succeí interinament Pere Clapés, d'Arbúcies, que feia poc s'havia retirat de la cobla-orquestra «Maravella». A partir del Carnaval del 1970 es va fer càrrec d'aquell contrabaix l'instrumentista Francesc Capellas. Per raó de la seva malaltia i posterior mort Paco Capellas fou substituït per Delfí Syner (tardor del 1976) i Delfí se serví algunes vegades d'aquell instrument, si bé més endavant l'adquiriria Pètrix, guitarra baixa de la cobla-orquestra «Els Montgrins», que havia d'ingressar a «La Principal» de La Bisbal pel Carnaval del 1978. Pètrix rescindí el tracte que tenia amb «La Principal» per tal d'ingressar a la cobla-orquestra «Maravella», on havia causat baixa l'instrumentista Quer de forma molt precipitada. Finalment adquirí el contrabaix i el toca actualment l'instrumentista Joan Xandrich, que s'incorporà als rengles de «La Principal» pel Carnaval d'enguany, procedent de la cobla «La Selvatana», de Cassà de la Selva.

Bona part de les informacions que dono entorn de la història d'aquest contrabaix me les facilità el bon fis-

cornaire Enric Vilà i Armengol, autor d'un magnífic assaig dedicat a la família Vallespí, un resum del qual fou publicat al llibre de la Festa Major de Torroella de Montgrí (2) i valgué al mestre Vilà el Premi «Dia de la Sardana» al millor estudi sobre tema sardanista.

L'estudi del mestre Vilà inclou dos judicis molt valuosos entorn de l'esmentat instrument. Un d'ells és degut al mestre Conrad Saló: «Aquest contrabaix posseeix una sonoritat dolça, incomparable. Es tracta d'una veritable joia, especialment en mans d'en Josep Vallespí. En Paco Capellas n'està treient molt de partit (3), sobre tot gràcies a les lliçons i els consells que rebé del mateix Josep Vallespí. Personalment sempre he procurat i procuraré que aquest instrument excepcional resti vinculat a la trajectòria artística de la cobla-orquestra "La Principal" de La Bisbal, car per nosaltres representa com una mena de divisa o un símbol».

L'altre judici el formulà el genial tenor Ricard Viladesau: «L'instrument: molt bo. Amb una caixa de ressonància "bestial", almenys a les seves mans. A les sardanes semblava talment un "bombo"».

El mateix Enric Vilà va escriure referint-se a aquest contrabaix: «La seva sonoritat, literalment única, excepcional, constitueix com una mena de volta que embolcalla l'esclat de la cobla i contribueix a assuaular el seu to aspre, endolcint-lo i comunicant-li una mena d'escalfor de brasa viva».

- (1) Moltes de les informacions que donem en aquest apartat procedeixen del llibre «Los instrumentos de música», de Robert Donington. Alianza Editorial, 76. Madrid, 1967.
- (2) Enric Vilà i Armengol: «Els Vallespí, músics de Torroella». Torroella de Montgrí, Llibre de la Festa Major, 1977.
- (3) Quan el mestre Saló formulà aquest judici Paco Capellas encara vivia i, per tant, es trobava en actiu.

ESTEM AL VOSTRE
SERVEI

Calçats L'ANCORA

Carrer Ancora, 4
Vilanova i la Geltrú

CAFETERIA BALMES

Avda. Balmes, 17-19
Tel. 893 40 22
Vilanova i la Geltrú

Electro Prades

RADIO - TV
ELECTRODOMESTICS

Distribuïdor:
MAQUINES DE COSIR «ALFA»

Comerç, 2 - Tel. 893 25 45 - Vilanova i la Geltrú

«La Principal» de la Bisbal, Cobla Oficial de la Generalitat de Catalunya

El dimecres dia 4 d'octubre el President Tarradellas rebé als components de la cobla «La Principal» de La Bisbal en el seu despatx de la Casa dels Canonges, al Palau de la Generalitat. El Conseller d'Ensenyament i Cultura, Pere Pi-Sunyer llegí l'Ordre de la Presidència en virtut de la qual hom restitueix a la cobla de La Bisbal el títol de «Cobla Oficial de la Generalitat de Catalunya». Tot seguit el President Tarradellas adreçà unes paraules als presents i lliurà el document acreditatiu al mestre Conrad Saló. En el seu parlament el President manifestà el seu desig d'escoltar «La Principal» de La Bisbal ben aviat al Palau de la Generalitat, remarcant molt el seu interès envers l'obra del mestre Enric Morera.

Per mitjà d'aquesta Ordre de la Presidència, datada al 8 de setembre del 1978, la Generalitat ha restituit a la cobla bisbalenca el títol que aquesta aconseguí a Sant Feliu de Guíxols l'any 1932 (1 d'agost) a través del concurs corresponent. En aquella històrica avinentesa la cobla rebé el document acreditatiu de mans d'un bon amic i admirador seu, el President Francesc Macià, fill de Vilanova, que ja havia anat a escoltar els seus concerts a la sala «Gaveau» de París durant els anys d'exili. L'any 32 era director de la cobla de La Bisbal el mestre Genís Canet (trombó) i representant el mestre Enric Barnosell (tible primer). El mestre Conrad Saló era el responsable de la formació de música lleugera (pianista) i component de la cobla (segon fiscorn), al costat del seu pare (Martí), el seu germà (Emili), el seu oncle (també anomenat Emili) i el seu cosí germà, el ja esmentat Enric Barnosell i Saló.

Gairebé mig segle després la Generalitat restaurada ha fet un acte de justícia en retornar aquesta preada distinció a la cobla «La Principal» de La Bisbal, la qual, segons consta en el text de l'ordre «ha mantingut al llarg

de tot el seu historial una línia de gran dignitat en els seus programes i les seves interpretacions i ha contribuït a la divulgació de les obres més valuoses del repertori de sardanes i músics per a cobla. Ha estat guardonada a tots els certamens en els quals ha pres part i, sempre fidel a Catalunya, ha protagonitzat esdeveniments importants de la vida musical catalana». Aquesta distinció serà efectiva mentre no es convoqui un nou concurs a aquest efecte.

A través d'aquesta Ordre la Generalitat clarifica el panorama i defineix perfectament les postures davant els tímids intents portats a cap per algun acòlit del centralisme barceloní, que conjuntament amb la candidatura de la cobla de La Bisbal propugnava la d'altres agrupacions de capacitat artística més que discutible.

«Amics de la Sardana» vol felicitar de tot cor als components de «La Principal» de La Bisbal i els encoratja per tal que segueixin el seu camí de superació constant, guiats pel mestre Josep Cassú, baix la mirada atenta i responsable del mestre Conrad Saló.

Eugeni Molero

President: Salvador Butí - Secretari: Jaume Dallà - T. G. Vilaseca, Vilanova

TAXIS TUTUSAUS

SERVEI ESMERAT

Carrer Havana n.º 6
Tel. 893 01 33
Vilanova i la Geltrú

Camiseria

Calserra

Carrer Caputxins. 28
Tel. 893 27 92
Vilanova i la Geltrú

ABRAHAM

PASTISSERIA

Buffet salat
Pizzeria

PASTISSOS

Whisky
Curaçao
Conyac
Cointreau

Aigua, 102 - Tel. 893 3016 - Vilanova i la Geltrú